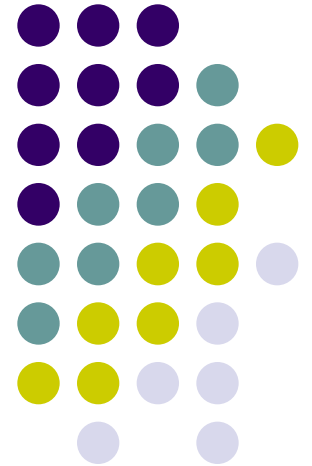
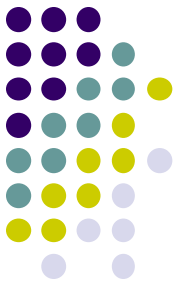

Grup de microbiòlegs per a l'estudi de les infeccions de transmissió vertical.

Activitat 2013-2014

XXIII Jornades SCMIMC
Tarragona 24, 25 d'octubre de 2014

Membres (2014)

- **Antònia Andreu.** H. Vall d'Hebrón (anandreu@vhebron.net)
  - **Jordi Bosch.** H. Clínic (jobosch@clinic.ub.es)
  - **Eva Dopico.** Laboratori Clínic l'Hospitalet (edopico.cp.ics@gencat.net)
  - **Cèlia Guardià.** Laboratori Clínic Vallès Oriental (cguardia.bnm.ics@gencat.net)
  - **Teresa Juncosa.** H. Sant Joan de Déu (tjuncosa@hsjdbcn.org)
  - **Josep Lite.** H.Mútua de Terrassa (13411jll@comb.es)
  - **Montserrat Giménez.** H. Germans Trias i Pujol Badalona (mgimenez.germanstrias@gencat.cat)
  - **Ferràn Sanchez.** H. Sant Pau (Fsanchez@santpau.es)
  - **Isabel Sanfeliu.** Corporació Parc Taulí Sabadell (ISanfeliu@tauli.cat)
  - **Montserrat Sierra.** H. Barcelona (msierra@scias.com)
-
- 8 hospitals i 2 CAP

Streptococcus agalactiae (EGB)

- Principal agent etiològic causant de sèpsia neonatal en països desenvolupats i principal causa de morbi-mortalitat en el recent nascut (RN).
- Forma part de la flora del tracte gastrointestinal i per contigüïtat pot colonitzar la vagina.
- La colonització vaginal comporta un risc de transmissió vertical al fetus, abans o durant el part podent causar la infecció al RN.
- Colonització vagino-rectal (VR): 10-18%

Sèpsia neonatal

- Afecta a nounats de menys de 3 mesos de vida.
- Diagnòstic: Síntomes clínics i aïllament del microorganisme en líquid estèril (sang, LCR, líquid articular...).
- Important causa de morbi-mortalitat, tot i els avenços en la medicina obstètrica i neonatal.
- Incidència: variable (0,37- 0,49 ‰ RNV). Més elevada en els països en desenvolupament.

Sèpsia neonatal

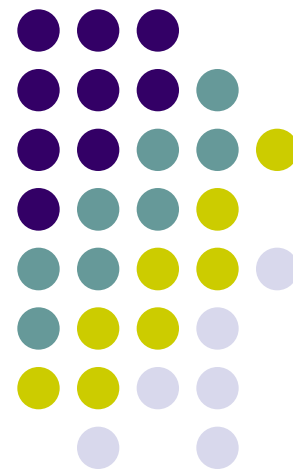

- Classificació

[	Precoç (SNP)	→	0 – 7 dies de vida.
	Tardana (SNT)	→	8 – 90 dies de vida
- Amb l'aplicació dels protocols de prevenció (detecció de portadores i profilaxi intrapart) han disminuït les sèpsies neonatals precoces (SNP).
- Entre 1994-2001 un estudi realitzat pel nostre grup va observar una disminució de la incidència per EGB de 1,92/1000 RNV el primer any, passant a 0,26/1000 al final del esmentat estudi. Representant una disminució del 86.1%.
- Des de llavors no s'ha aconseguit disminuir la incidència de sèpsia neonatal precoç per EGB.

Evolució de la sèpsia neonatal precoç per *Streptococcus agalactiae* en l' àrea de Barcelona (2004-2010). Anàlisis dels errors del compliment del protocol de prevenció.

Enferm Infecc Microbiol Clinc 2014 (en premsa)

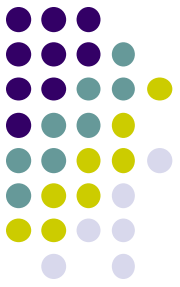
Giménez M, Sanfeliu I, Sierra M, Dopico E, Juncosa T, Andreu A, Lite J, Guardia C, Sánchez F, Bosch J

Objectiu

L'objectiu d'aquest estudi és fer un seguiment de la incidència d'aquesta malaltia en els hospitals participants i analitzar els casos de SNP durant el període 2004-2010 per tal d'identificar els errors del compliment de l'estratègia de prevenció.

Material i mètodes

- Revisió retrospectiva de tots els pacients amb SNP dels 8 hospitals en el període 2004-2010
- Aïllament del *S.agalactiae*: sang i LCR en nadons de <7 dies
- Es va realitzar l'estudi de sensibilitat antibiòtica i serotipat de les soques aïllades.
- Dades dels pacients: Colonització materna a les 35-37 setmanes
Factors de risc obstètrics (PP, FIP, RPM)
Administració profilaxi intrapart (PAI)
Tipus de part
Dades del nounat i evolució clínica dels pacients
- N^o nadons vius de cada hospital

Resultats I

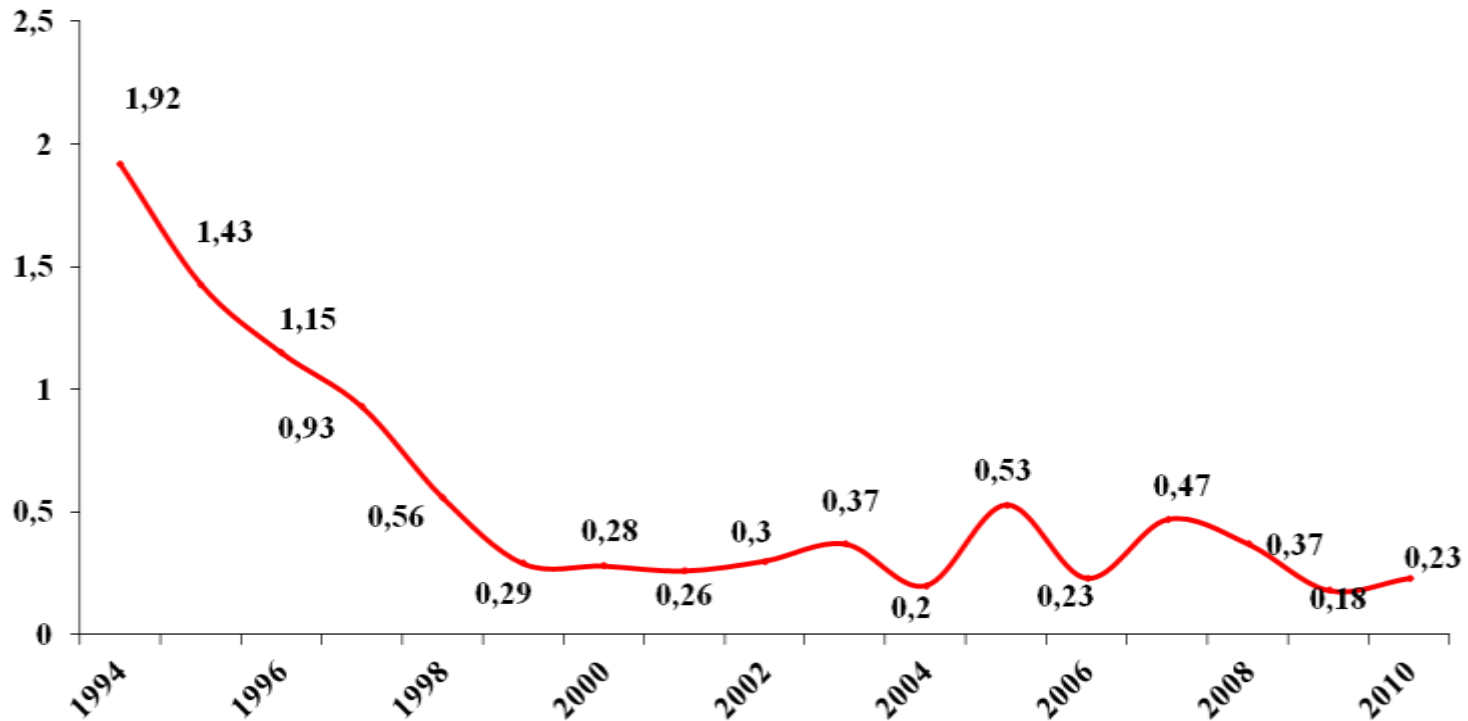

- N° SNP: **49** (48 gestants, un part de bessons)
- N° RNV : **168.277** (7 anys / 8 hospitals)
- Incidència global: 0,29 ‰ RNV
- Aïllament: 43 Sang
6 Sang + LCR

Incidència global per 1000 RNV

Sèpsia precoç

Disminució de la incidència de la sèpsia per EGB (Barcelona 1994-2010). Relació amb les polítiques profilàctiques.

Resultats (II)

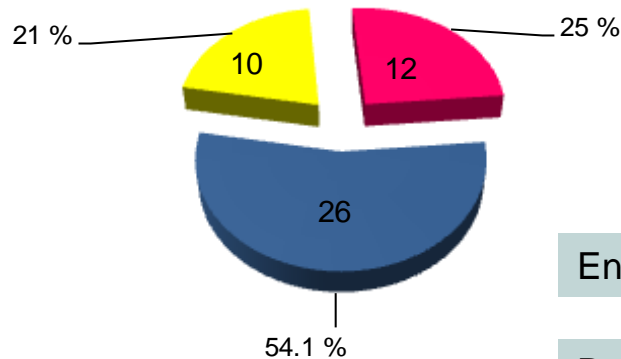

Colonització VR

- Resultat disponible: 38 gestants (79%)
- No realitzat: 9 gestants, 6 PP, 3 no controlat
- En un cas, no resultat en el moment del part

12 positius (31.5 %)
26 negatius (68.5%)

■ cultiu negatiu   ■ cultiu no realitzat/no disponible   ■ cultiu positiu

En 14 casos, determinació en laboratoris externs

Dos soques, no hemolítiques ni pigmentades

Resultats (III)

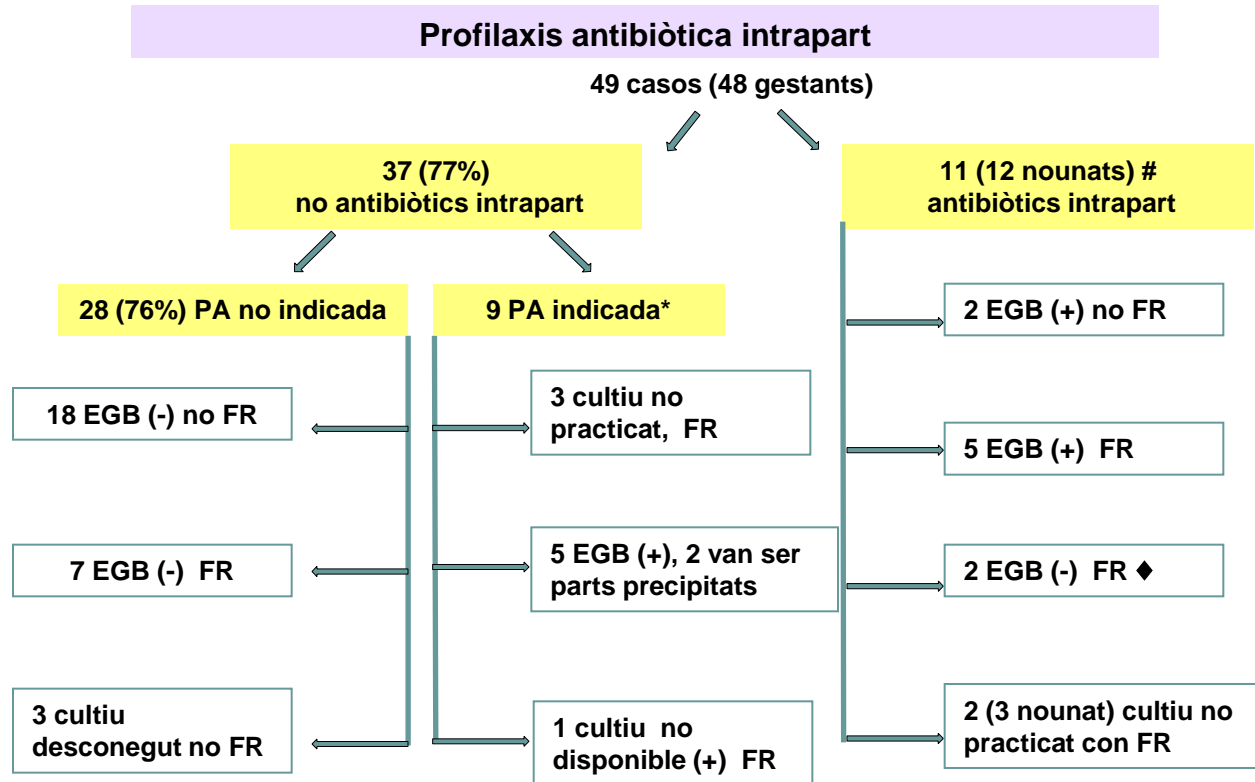
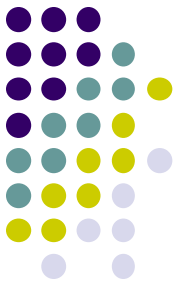

Dades de l'estudi de colonització de les gestants per EGB i factors de risc

	Total (%)
	48
Estudi portadores EGB	
Realitzat	38 (79)
No realitzat	10 (21)
Resultat estudi EGB	
Positiu	12 (32)
Negatiu	26 (68)
Mètodes de detecció en cultiu EGB negatius	
Vaginal +rectal	12
Desconegut	14
Factors de risc materns	
Un factor de risc:	10
Febre intrapart	5
Part prematur	3
Ruptura membranes	2
>1 factor de risc:	10
Part prematur + ruptura membranes	5
Part prematur + febre intrapart	2
Febre intrapart + ruptura membranes	2
Febre intrapart + ruptura membranes + part prematur	1

28 gestants (58.3%), cap factor de risc.

Resultats (IV)

* PA indicada i no administrada (24%)

En 5 casos < 1 h. Abans de l' expulsiu.
3 casos es va administrar eritromicina i la soca era resistent.

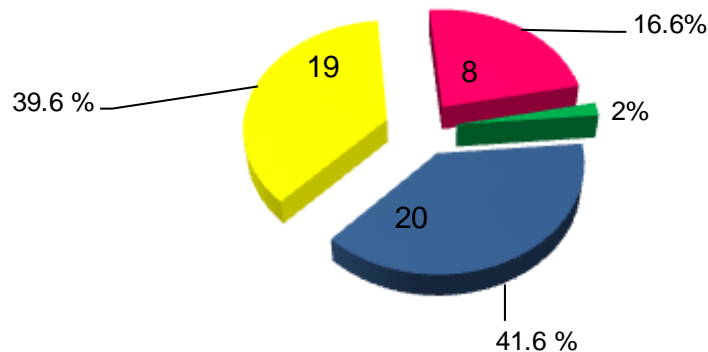
♦ No indicada

Resultats (V)

Tipus de Part

■ Cesàrea   ■ Eutòcic   ■ Eutòcic instrumentat   ■ Desconegut

11 (22.9%) de parts prematurs.
10 edat gestacional $\leq$ 34 setmanes.

Evolució dels nounats

- 4 èxits, 8.16 % (3 parts). En tres de ells (2 parts) la PA va ser correcta, els dos $\geq$ 2 FR. En l'altre la PA $<$ 1 hora antes de l'expulsiu.
- 45 van evolucionar favorablement

Resultats (VI)

Estudi de sensibilitat

➤ 37.5 % de les soques resistents a eritromicina i un 33.3 % a la clindamicina

Serotipat: 34

SEROTIP	Nº SOQUES
III	14
Ia	6
Ib	1
IV	1
V	7
II	3
NT	2

Comentaris

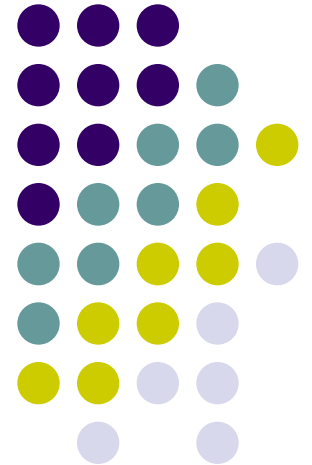
- La SNP per SGB des de 2001 s'ha mantingut estable
- Els nounats prematurs tenen un risc més elevat de desenvolupar SNP per SGB
- En un 58% casos no hi ha factor de risc
- Limitacions i punt de millora
- En un 21% no es disposa de cultius en el moment del part i un 68% els cultius van ser negatius. Un 19% la profilaxis estava indicada però no es va administrar
- Per reduir la SNP i els errors del protocol és necessari un processament ràpid i una metodologia estandaritzada de les mostres i disposar de forma ràpida dels resultats del cultiu, així como assegurar la administració de profilaxis en els casos en que es trobi indicada, especialment en els parts prematurs
- Realitzar antibiograma a les soques de les gestants al·lèrgiques a penicil·lina.
- Les tècniques de PCR es recomanen en gestants quan es desconeix el seu estat de portadores i no presenten FR en el moment del part

Infecció neonatal tardana per *Streptococcus agalactiae* a l'àrea de Barcelona (1996-2010)

Enferm Infec Microbiol Clinc 2013 (on line)

T.Juncosa, C.Guardià, J.Bosch, E.Dopico, I.Sanfeliu, M.Sierra,
F.Sánchez, M. Giménez, J. Lite, A.Andreu.

Objectiu

- Analitzar les característiques de la SNT per SGB i l'evolució de la incidència durant un ampli període de consolidació de les mesures de prevenció de la infecció neonatal.

Material i mètodes (I)

- Revisió retrospectiva de tots els pacients amb SNT dels 8 hospitals
- Aïllament del *S.agalactiae*: sang i/o líquid estèril (LCR, líq.articular ...)
- Dades dels pacients: Colonització materna
  - Factors de risc obstètrics (PP, FIP, RPM)
  - Administració profilaxi intrapart (PAI)
  - Tipus de part
  - Gestacions múltiples
  - Evolució clínica dels pacients
- N^o nadons vius de cada hospital

Material i mètodes (II)

- Dos grups

SNT internes (nascuts en alguns dels 8 hospitals)
SNT externes (nascuts en altres centres)
- Serotipat capsular (GBS Serotipins Kit, Essum, Umea, Suecia)
- Tipificació molecular de 5 soques (PFGE)
- Anàlisi estadístic: model de regressió de Poison.

Resultats

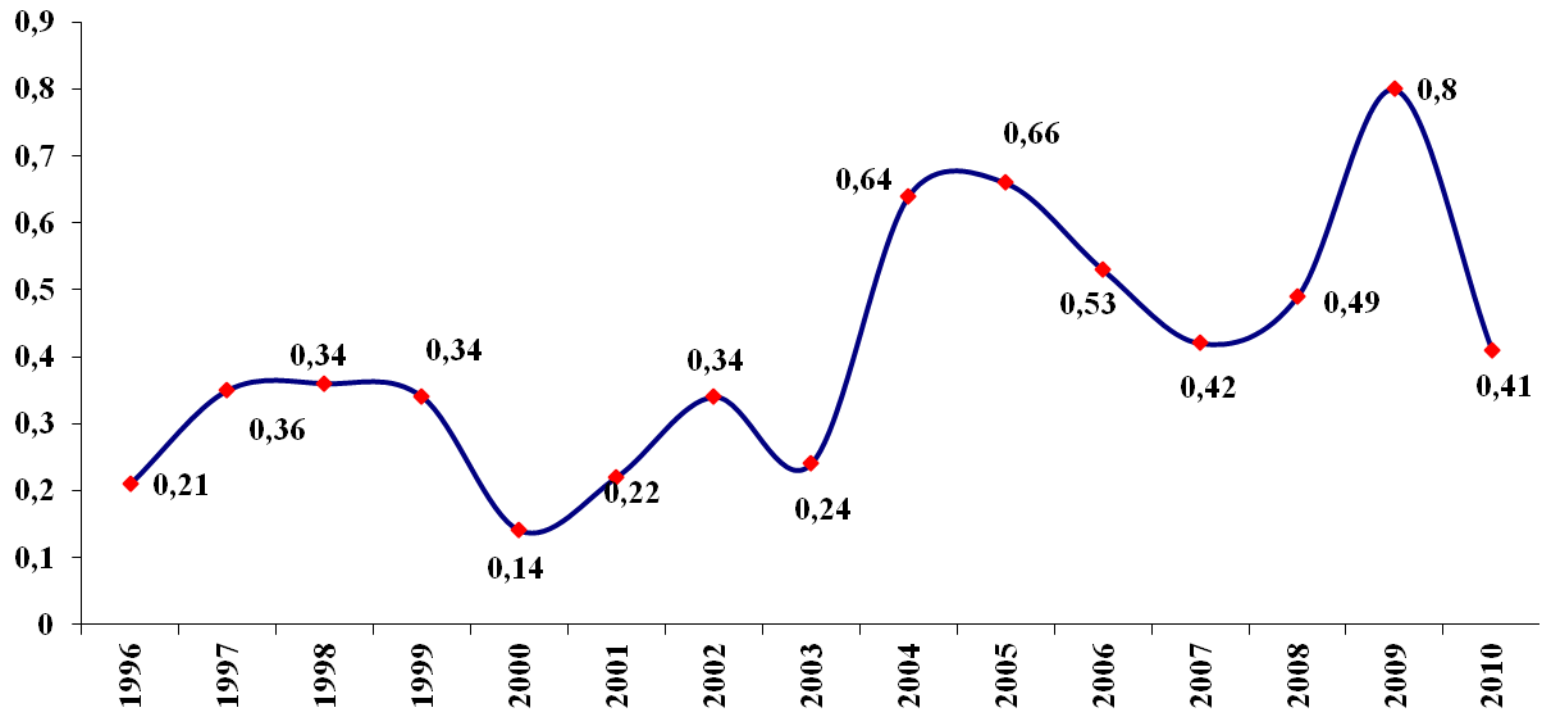

- N° SNT: **143** (92 internes / 51 altres centres)
- N° RNV : **337.263** (15 anys / 8 hospitals)
- 31,33% del RNV de Catalunya
- Incidència global: 0,42 ‰ RNV

Incidència global per 1000 RNV

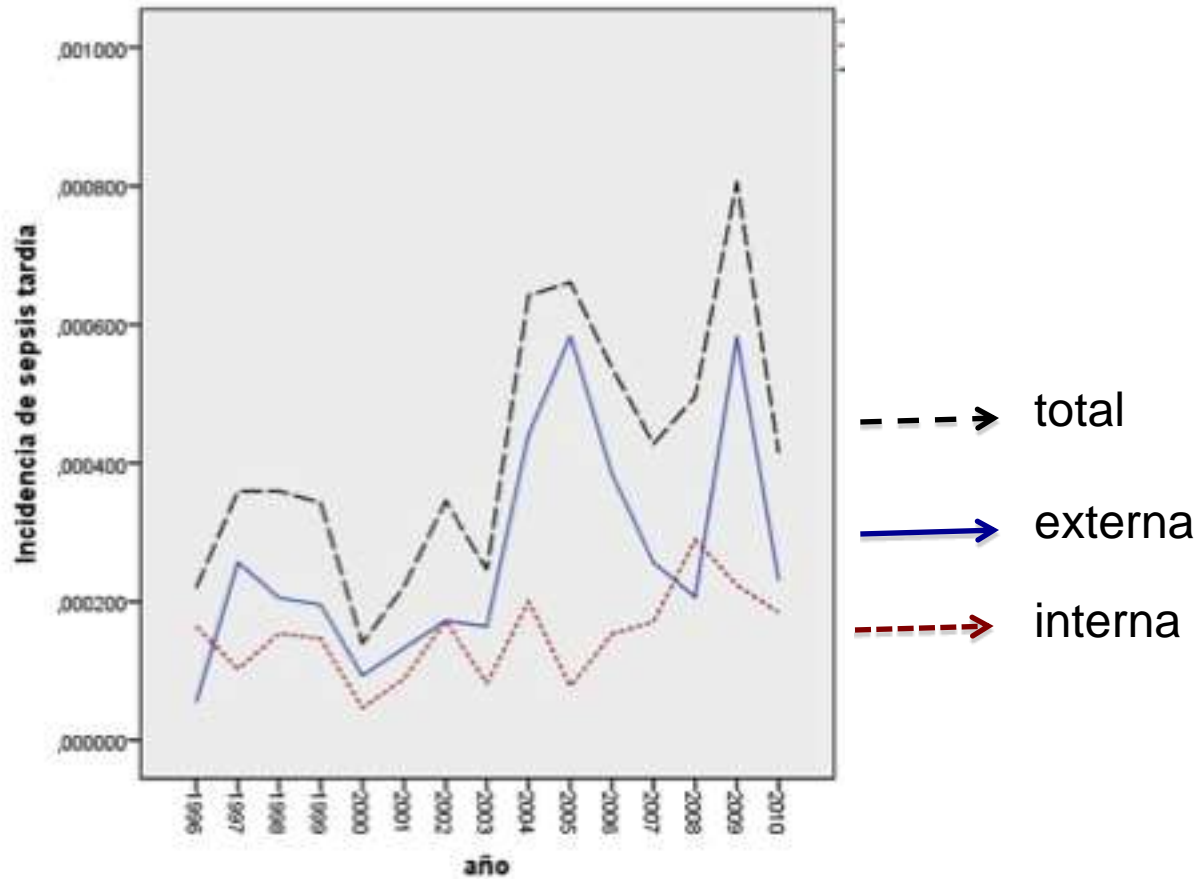
Sèpsies tardanes n=143

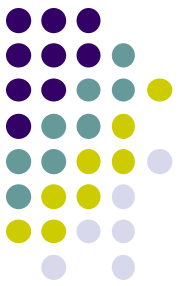
Increment discret però sostingut. Significatiu $p=0,001$

Incidència anual de sèpsies tardanes

Resultats (I)

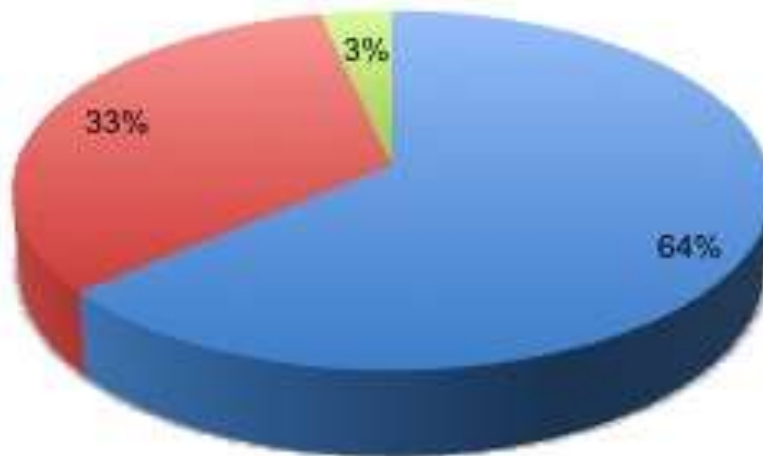

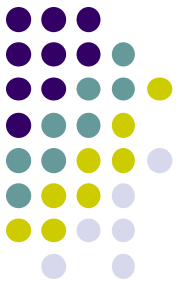
Resultats (II)

Clínica

- Sèpsia / Bacterièmia (91)
- Meningitis (47)
- Artritis / Osteomielitis (5)

Resultats (III)

Colonització VR

- Realitzat en 92 mares (64%)
  - 49 positius (53,26%)
  - 43 negatius (46,74%)

Prof. Ant. Intrapart

- Administrada a 50 mares (34,9%) → 11 incompleta
- No administrada a 43 mares (30%)
- Es desconeix en 50 mares (34,9%)

Tipus de part

- Eutòcic 48 (33,56%)
- Instrumentat 12 (8,39%)
- Cesària 46 (32,16%)
- Es desconeix 37 (25,8%)

Resultats (IV)

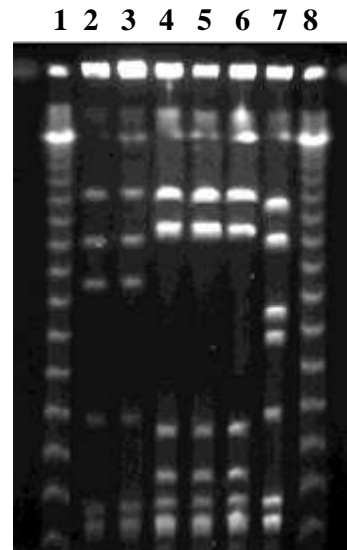
Gestacions múltiples → 10

- 8 parelles: 1 bessó SNT
- 1 parella: 1 bessó SNP (5 dies) i l'altre SNT
- 1 parella: 2 bessons amb SNT (35 i 44 dies) *

Recaigudes

- 2 SNT (21 i 30 dies) recaiguda de SNP
- 1 SNT recaiguda de SNT prèvia *
  - 1^a) 14 dies de vida
  - 2^a) 30 dies més tard

* PFGE demostra la identitat de les dues soques

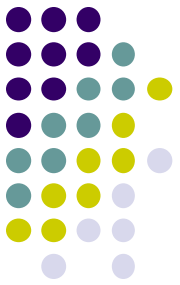
PFGE: Carriles 1 y 8: marcador de peso molecular.

Carril 7: Cepa de EGB sin relación con las del estudio

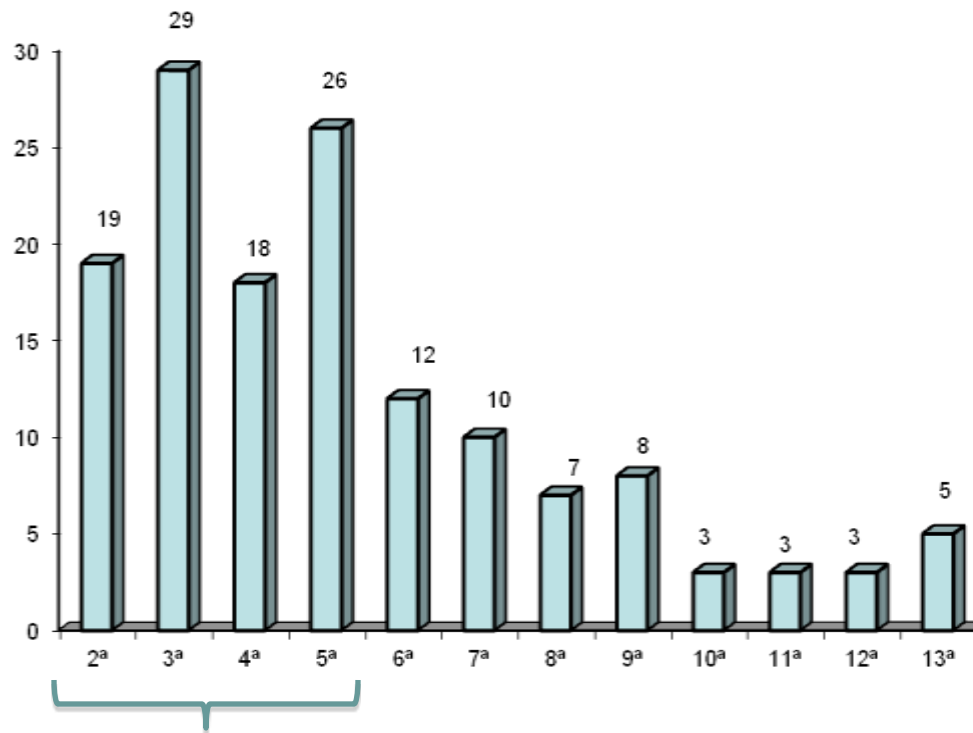
CASO 1: carril 2 y 3, EGB aislados en los hemocultivos de la primera y segunda gemela respectivamente

CASO 2: carril 4 EGB aislado en frotis vagino-rectal materno; carril 5 y 6 EGB aislado en hemocultivos en primera sepsis y en la recaída respectivamente.

Resultats (V)

Setmana d'aparició dels primers símptomes clínics

63,33%

Resultats (VI)

Infeccions nosocomials → 4

Pacients ingressats des del naixement

- 2 prematuritat
- 1 neuroblastoma renal
- 1 hidrocefalia

Els símptomes clínics es van manifestar entre els 16 i 56 dies de vida.

Evolució

- Favorable: 136 (95,1%)
- Seqüeles neurològiques importants: 3 meningitis (2,09%)
- Èxitus: 4 (2,8%) → 3 meningitis (1 cardiopatia + Sd. Down)
→ 1 sèpsia

Resultats (VII)

Serotipat

→ 87 soques

LCR: 25
Sang: 62

SEROTIP	Nº SOQUES
III	63
Ia	14
Ib	5
IV	2
V	2
II	1

No hi ha hagut diferències en la distribució de serotips i les soques aïllades en sang o LCR.

Discussió (I)

- 1) Les mesures de cribatge de les gestants portadores i l'aplicació de la PAI no han tingut una repercussió positiva en les SNT per EBG.
- 1) Es detecta una tendència a l'increment de les SNT (discordància amb la bibliografia)
Bauserman MS, Laughon MM... Pediatric Infect Dis J 2013;32:208-12.
- 2) La proporció de meningitis, sèpsies i infeccions osteoarticulares és comparable a la de la bibliografia revisada d'altres àrees geogràfiques.
Jordan HT, Farley MM .... Pediatr Infect Dis 2008;27:1057-64.
Recordem → Sepsis: 63,6% / meningitis: 32,8% / artritis/osteomielitis: 3,5%
- 3) Percentatges similars de mares colonitzades amb les que van tenir el cultiu VR negatiu (53 vs 47%)

Discussió (I)

- 5) N^o similar de mares que van rebre PAI i les que no en van rebre (53,8 vs 46,2%)
- 6) Destacar que 43,4% nadons van nèixer per cesària.
Es desconeix quantes mares tenien les membranes íntegres.
- 7) Destacar que el 35,9% del nadons eren prematurs.
L'antecedent de prematuritat està més associat a la SNP.
- 8) Només en 2 parelles de les 10 bessonades els 2 bessons van estar infectats
- 9) Baixa mortalitat (2,8%). Inferior als treball revisats (4,3-9,4%).
Edmon KM, Korstalioudaki C ..... Lancet , 2012; 379:547-56.
- 10) Prevalença dels serotips Ia i III tant en mostres maternes com de nadons

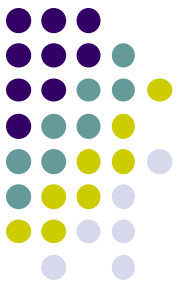
Conclusions

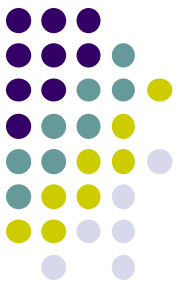
- **Com** i **quan** es produeix la infecció tardana és complex, pot tenir lloc per transmissió vertical, horitzontal després del part o comunitari.
- Poden intervenir factors de les soques (**determinants de virulència**) o del hoste (immunosupressió o **nivells insuficient d'Ac. anti-EGB**). L'absència d'ac. materns s'ha descrit com un factor de risc per la infecció neonatal.
- Una futura vacuna que assegurés un nivell protector d'ac actualment en fase d'investigació, seria útil tant per prevenir les formes precoces com les tardanes.

Activitats del grup

Streptococcus agalactiae: Caracterización molecular de su virulencia y su aplicación al diagnóstico precoz de la infección perinatal .

- FIS: Expedient N° PI13/00127
- Investigadora principal: Sara Maria soto González (CERSIB, Barcelona)
- Equip investigador:
  - Hospital Clínic, Barcelona
  - Hospital Parc Taulí, Sabadell.
  - H.Sant Joan de Déu, Esplugues.
  - Catlab, Viladecavals.
  - H. Vall d'Hebron, Barcelona.

- Participació en la sessió de l'Acadèmia del 11/12/2014

“Infeccions perinatales per VHB, Toxoplasma i *S.agalactiae*.
Cal millorar els protocols de prevenció? ”

Moderador: Dr. Carlos Rodrigo (Servei de Pediatria. Unitat de Malalties Infeccioses. Hospital Universitari Germans Trias i Pujol)

Ponents: Dra Anna Suy (Servei de Ginecologia i Obstetrícia. Hospital Vall d'Hebrón), Dr. Wifredo Coroleu (Servei de Pediatria, Unitat neonatal. Hospital Universitari Germans Trias i Pujol), **Dra. Cèlia Guardià (Laboratori Barcelonès Nord i Vallès Oriental)**